

ΤΟ ΚΔΑΡΙΣΜΑ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

Πολλοὶ εἶναι ποὺ πολεμοῦν, μ^ορή τους τὴν ψυχή, τὴν παράδοσην. Τὴν ὁραία παράδοση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριού, τὸ κέτι τὸ βρήκαμε», τὸ σεβασμὸ πρὸς ἡ, τὴν οὐρανούσαν μέσα τὰ χρόνια, οἵ παποῦδες, διάσκαλος. Τὴν ἔκκλησιά, τὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸν τόπο ποὺ φυτρώσαμε. Τὴν διαταγὴν τοῦ Πατέρα, τὸ χεράκι τῆς Μανούλας. Τὴν θυσία γιὰ τὴν ἀδελφή... «Ομως λίγοι εἶναι αὐτοὶ ποὺ πολεμοῦν παλῆς πακές συνήθειες, κληρονομιὰ σκλάβων, σκοτεινῶν, καιρῶν. Χρόνων, ποὺ διάμυησή τους μᾶς φέρει λύπη.

Μιὰ τέτοια συνήθεια εἶναι καὶ τὸ κλαδί, τὸ κλάσιμα, διάλογος, διάλογονομή!..

Γιὰ τὸν χειμῶνα, γιὰ τοῦτον τὸν καιρὸ γίνεται. Μὰ τώρα εἶναι πιὸ φανερὸ ή ζημιά, τὸ ούμαγμα τῶν δασωμένων διφων, γύρω απὸ τὸ χωριά.

Σὰ νὰ βλέπω τὰ ἄκλαδα δέντρα, τὰ ἀνάπηρα, νὰ στέκουν, τῆς Μοίρας τῆς κακῆς ἀπομεινάδια... Καὶ τὴ φιώχεια τοῦ ὀρεινοῦ χωριοῦ.

Στὰ δρεινὰ χωριά, ποὺ τὸ χειμῶνα εἶναι πολὺ τὸ χιόνι καὶ τὸ κρύο, καὶ δὲν ὑπάρχει ξωντανὸ χόρτο γιὰ βοσκή, ποὺ πολὺν καιρὸ τὰ γίδια καὶ τὰ πρόβατα εἶναι κλεισμένα στὸ μαντρί, ποὺ διάπειρει κι' διάνατος, σ' δῃ τὴ φύση καὶ σὲ μᾶς, δείχνει τὰ δόντια του, τὰ γίδια καὶ τὰ πρόβατα πρέπει νὰ ταΐζωνται. Δὲν ζοῦν μὲ τὴ βοσκή.

Άλλὰ τὸ τάσμα αὐτό, σὲ πολλὰ μέρη, δὲν γίνεται μὲ βαμβακόπιττα καὶ μὲ κτηνοτροφικὰ φυτά, ἀλλὰ μὲ φύλλα ἀπὸ ἔλατα, ἀπὸ δεζένες, ἀπὸ δρεῖς... Άπο δάση.

Τὸ φθινόπωρο, πρὶν κοκκινήσῃ δὲν ζενά, κι' δ δρῦς πρὶν κιτρινήσῃ, δισοπάνες, κι' δ γεωργός, πούχει κι' αὐτὸς τὰ ζῶα του, σκαρφαλώνει στὰ δένδρα, καὶ μὲ τὸ τεσκουράκι, διὰ μὲ τὴν κασσόρα, τὰ κλαριά, τὰ ζίχνει, τὰ μαζεύει, τὰ στοιβάζει καὶ κάνει. Κόβει τὰ κλαριά, τὰ ζίχνει, τὰ μαζεύει, τὰ στοιβάζει καὶ κάνει. Τὸν ζωδόν, κι' τὶς χοντρὲς κολῶνες γύρω ἀπὸ ἔνα κορμὸ μαδημένο, τὰ φύλλα, ποὺ διατηροῦνται τὸ χειμῶνα καὶ τρέφουν, διάρια βέραια, πολὺ καλά, τὰ ζῶα..

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τραγικό... «Ισια ξύλα, γυμνὰ καὶ κρῦνα, σὰν τηλεγραφέντα, ἀπομένουν τὰ ἔλυτα. Κορμιὰ δίχως χέρια, οἱ δεζένες. Μαδημένα κούτσουρα οἱ δρεῖς, τὰ δέντρα.

Τὴν ἀνοική, ποὺ δ Θεός δ ἀναστήση πάλι τὴ φύση, μαζὶ μὲ τὸ ἀγυπτιμένο του Παιδί, πάλι τὰ μάτια ὅπ' τοὺς κορμοὺς διὰ φουσκώσουν, πάλι νέα κλαδιά διὰ πεταχτούν.

Δὲν πρέπει νὰ διατηροῦμε ἀκόμα, μιὰ τέτοια βλαβερή, μιὰ τέτοια καταστρεπτικὴ συνήθεια.

Μὴν πῆ κανεὶς πᾶς δὲ συμφέρει τὸ τάσμα.. «Ολοὶ οἱ κτηνοτρόφοι κι' δοι οἱ γεωργοὶ ξαίρουν καλὰ πόση ἀπόδοση σὲ κρέας καὶ στὰ ἄλλα κτηνοτροφικὰ προϊόντα, ἔχουν οἱ κτηνοτροφικὲς τροφὲς καὶ πόσο συμφέρειν διάγοράζουμε τὴν τροφὴν αὐτῆς

Λίγο κλαδὸς ἀπὸ τὰ κτήματα κι' ἀπὸ τὰ σκόρπια δασικὰ δέντρα, ἔχω ἀπὸ τὰ δάση τὰ παραγωγικὰ καὶ τὰ προστατευτικά, λίγο πίτουρο λίγο κοινάρι, λίγο βαμβακόσπορο, λίγη βαμβακόπιττα καὶ πολὺ τριφύλλι, ρόβη, λαθούρι, βίκο, σανό, βέθαια, εἴναι η τροφὴ ποὺ συμφέρει καὶ γιὰ τὰ ζῶα καὶ γιὰ τὰ δάση, καὶ γιὰ τὴν δηλητικούματα τοῦ χωριοῦ. Μόνο η κακὴ συνήθεια μᾶς κρατάει στὴν κλαδαριὰ καὶ στὸ κλάσιμο.

Πρόδε Θεοῦ! «Ἄστινης σουμε!.. Μόνο τὰ κτηνοτροφικὰ φυτὰ καὶ η βαμβακόπιττα μποροῦν νὰ ταΐσουν, προγεννατικά, τὰ ζῶα μᾶς. Μόνο η ἀλλαγὴ τῶν φτειχῶν ζῶων, μὲ νέες πλευρίνιες, παραγωγικὲς ωάτοις, ποὺ σηκώνουν καὶ διοιδήποτε ἔξοδα, δίνει τὴν λύση στὸ κτηνοτροφικό μᾶς ζῆτημα.

Πάλι τὸ κλάσιμα, πάλι δ πόλει μησὶ τὴ φύση, ποὺ ζητάει νὸ μᾶς δώση τὸν πλούτο της. Εμεῖς τὴ δέλουμε φτωχεία καὶ τσιγκούνα. Τὰ δέντρα διὰ πεθάνουν!...

Πάει η ζηλιά, ποὺ διὰ φτειά έχουμε τὸ σπίτι μᾶς, τὸ κρεββάτι μᾶς, τὸ ἀλέτρι μᾶς, τὴ σβάντα μᾶς. Πάνε τὰ καυσόδεντα, ποὺ διὰ μᾶς κοτάζουν στὴ ζωὴ τὸ χειμῶνα. Πάει τὸ χρῆμα, ποὺ ἀφίνει, καὶ διάριο, στὸ χωριό, τὸ δάσος, ἀπ-

τὴν ἔκμετάλλευσή του. Φτώχεια διλοτόμος, πεῖνα διάγωγιάτης καὶ τὰ ζῶα του, καθησίου διβοῦδας, καθησίου δικούδας, ἀδειο τὸ ταμεῖο τῆς Κοινότητος, οημάδι τὸ σκολειό, ἀφειαχτὸ τὸ καμπανάριο, ξυπόλυτα τὰ παιδάκια, θλιμένοι οἱ γέροι

Μὰ εἶναι μόνον διάλογοια: Πολλοὶ τσοπαναρέοι μαζὶ μὲ τὸ σουραύλι, στὸ ζουνάρι, ἀχωριστὸ πέρονον μαζὶ τους στὴ βοσκή τὸ τσεκουράκι καὶ τὰ γίδια τρέχουν σὰν τρελλά, ἀπὸ διόπου καὶ ἀν βοσκωνται.

Αἰεβαίνουν στὸ δέντρο καὶ τὰ γίδια τρέχουν ἀπὸ κάτω καὶ περιμένουν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτό, «Αν δὲν ίδουν τὸν τσοπάνη... προσῆλπτήριο. Δυὸ τρία γκάπ-γκουπ μὲ τὸ τσεκουράκι καὶ τὰ γίδια τρέχουν σὰν τρελλά, ἀπὸ διόπου καὶ ἀν βοσκωνται.

Κι' ἀρχίζει τὸ κλάσιμα. Δυὸ τσεκουρούιες, ζένα κλαδί... Καὶ οίχνουν τὰ κλαδιά...

Πολλοὶ κόρβουν διλοτόηρα δέντρα. Μὰ δχι λίγα. «Υλοτομία, ἀποψίλωση σωστή... Ρημαδιό! Στρέμματα διλοτόηρα, στρέμματα πολλά. Δεκάδες, ἔκατοντάδες... καὶ δλα τὰ δέντρα... Περνάει διὰ ποὺ φοβερὸ ἀκίδα.

Καὶ διάποψίλωση οὐτὴς τὸν παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε». Ξαναπερνάει καὶ σὲ μᾶς δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε». Ξαναπερνάει καὶ σὲ μᾶς δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τοῦ λένε. Νὰ πουλήσουμε τὰ γεννήματα μᾶς, νὰ μαζέψωμε δσα χωστᾶς καὶ σὲ μᾶς, νάχουμε κανέναν παραπόνην σὸν δώσουμε».

Δύστης δρόποντας παρακάλαγε: «Ξαναπέρασε σὲ λιγάκι, τ

